

*Arbejdsmiljøklagenævnet har i perioden april 2008 - til og med juni 2008
truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.
Afgørelserne vil i deres helhed blive lagt i Retsinformation.*

Indholdsfortegnelse

Lov om arbejdsmiljø	2
Sag nr. 1.....	2
Påbud om unge 13-14 åriges lettere arbejde ved rengøring	2
Sag nr. 2.....	2
Ophævelse af påbud om begrænset arbejdstid i fryserum.....	2
Sag nr. 3.....	3
Påbud om foranstaltninger mod unødigt påvirkning af fibre fra mineraluld i lofter	3
Sag nr. 4.....	3
Fristoverskridelse – Behandling af klage på grund af Arbejdstilsynets manglende reaktion på tilbagemelding ..	3
Sag nr. 5.....	4
Ophævelse - manglende hjemmel til at afgive påbud om brug af autoriseret rådgiver	4
Sag nr. 6.....	4
Ophævelse – manglende hjemmel til afgive påbud om brug af autoriseret rådgiver.....	4
Sag nr. 7.....	5
Tilbagekaldelse af en række dispensationer om fravigelse af krav, ved arbejde med epoxyprodukter – Ændring af leverandørbrugsanvisninger	5
Sag nr. 8.....	5
Afslag på dispensation fra krav om brug af ubrændbart materiale i elevatorskakt	5
Sag nr. 9.....	6
Ikke opsættende virkning ved klage over et strakspåbud - Lov om røgfri miljøer.....	6
Sag nr. 10.....	6
Dispensation fra krav om et månedligt eftersyn af en trappelift	6
Sag nr. 11	7
Sikring mod påvirkning af formaldehyddampe.....	7
Sag nr. 12.....	7
Sikre sig mod, at ansatte udsættes for sundhedsskadelig udstødning fra kørsel med gastruck	7
Sag nr. 13.....	8
Undersøgelse af psykisk arbejdsmiljø ved brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver	8
Sag nr. 14.....	8
Afgørelse om psykisk arbejdsmiljø på plejehjem. Politiske og økonomiske rammer fritager ikke for ansvar	8

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Påbud om unge 13-14 åriges lettere arbejde ved rengøring

En friskole havde ansat 7 af skolens elever til at gøre rent på skolen. Eleverne var alle fyldt 13 år og omfattet af undervisningspligten idet ingen af eleverne var færdige med 9 års skolegang.

Arbejdstiden for den enkelte elev var på 45-60 min. pr. dag og det blev oplyst, at den rengøring de unge var ansat til bestod af aftørring af borde og tavler, støvsugning og fejning af gulve, gulvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter.

Arbejdstilsynet påbød skolen at sikre, at de unge der er ansat til at gøre rent på skolen kun udfører lettere rengøring. Arbejdstilsynet henviste til reglerne om unges arbejde om, at unge som er fyldt 13 år og som stadig er omfattet af undervisningspligten, kun må beskæftiges med lettere rengøring, og at arbejdsopgaver som grundig afvaskning af tavler, støvsugning og grundig fejning af klasselokaler og gangarealer, gulvask af samme arealer samt rengøring af toiletter ikke er lettere rengøring.

Arbejdsmiljøklagenævnet ændrede delvis Arbejdstilsynets afgørelse med en præcisering af at skolen ikke må lade ansatte 13 – 14 årige, og unge omfattet af undervisningspligten, udføre den almindelige rengøring af skolen, såsom gulvask (med gulvklud og gulvskrubbe) og rengøring af toiletter, og skal sikre at unge, som er fyldt 13 år kun beskæftiges med lettere arbejde, herunder lettere rengøring og oprydning, såsom aftørring af borde og tavler, og støvsugning i mindre omfang, dvs. med almindelig støvsuger (j.nr. 5900165-07).

Sag nr. 2

Ophævelse af påbud om begrænset arbejdstid i fryserum

Under et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet at ansatte udførte plukkearbejde i fryserum. Der pakkes omkring 800 kolli med en vægt mellem 3 – 8 kg, pr. ansat pr. dag. Temperaturen i fryserummet er omkring minus 18 til minus 22 grader.

En typisk arbejdsdag er fra kl. 7.00 til kl. 15.09. Tidsrum, hvor den ansatte befinder sig udenfor fryserum er Kl. 7—7.15, som bruges til opstart, og Kl. 15—15.09 bruges til at sætte palleløfter til opladning. Der er følgende faste pauser: Kl. 8.45 — 9.00, Kl. 10.30 — 10.45, Kl. 12—12.30, Kl. 13.30—13.45. Der holdes ca. 5 min, pause hver halve time og mellem hver ordre går den ansatte ud af fryserummet i omkring 5 min. Arbejdstilsynet omregnede dette til en daglig arbejdstid i fryserummet på cirka 5 timer.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at træffe effektive foranstaltninger, så den tid, der arbejdes i fryserum, er sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarligt, herunder at der sikres de nødvendige pauser og begrænsning af arbejdstiden.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede afgørelsen, da nævnet ikke fandt grundlag for Arbejdstilsynets afgørelse om at træffe effektive foranstaltninger i form af pauser og begrænsning af arbejdstiden ved arbejdet i fryserum, da afgørelsen ikke i tilstrækkelig grad var begrundet i forhold til den særlige fare, som bekendtgørelsens § 7, stk. 3 stiller krav om. Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ikke havde foretaget en konkret vurdering af om der er en særlig fare i forhold til det konkrete plukkearbejde, herunder om en eventuel fare kan imødegås på anden måde, end at stille krav om pauser og begrænset arbejdstid (j.nr. 5900250-06).

Sag nr. 3

Påbud om foranstaltninger mod unødigt påvirkning af fibre fra mineraluld i lofter

Ved tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at lofterne i et lager m.m. var beklædt med mineraluld, at overfladen på mineralulden flere steder var brudt, og at der kunne konstateres støv fra mineralulden på vandrette flader i rummene.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at virksomheden skulle træffe foranstaltninger, så unødigt påvirkning af mineraluld fra lofterne i lageret ikke fandt sted.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte Arbejdstilsynets afgørelse om at virksomheden skal træffe foranstaltninger, så unødigt påvirkning af mineraluld fra lofterne ikke finder sted, idet nævnet lagde vægt på, at de ansatte blev udsat for unødigt påvirkning, der kunne medføre gener fra mineraluldsfibre, idet mineralulden flere steder var brudt, og der kunne konstateres støv fra mineralulden i arbejdslokalet (j.nr. 5900086-08).

Sag nr. 4

Fristoverskridelse – Behandling af klage på grund af Arbejdstilsynets manglende reaktion på tilbagemelding

Arbejdstilsynet gav påbud om at et menighedsråd skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at nedsætte støjbelastningen i forbindelse med ringning og kimning, og menighedsrådet klagede over afgørelsen efter klagefristens udløb.

Inden klagefristens udløb havde menighedsrådet imidlertid skrevet til Arbejdstilsynet, at man havde besluttet at etablere et fuldt automatisk ringeanlæg og betragtede derfor Arbejdstilsynets påbud både om automatisk ringeanlæg og brug af autoriseret rådgiver som opfyldt, idet det fremgik af Arbejdstilsynets brev, at påbudet kunne efterkommes ved automatisk ringeanlæg. Menighedsrådet gjorde gældende, at man havde forstået Arbejdstilsynets påbud således, at såfremt menighedsrådet besluttede at etablere fuldt automatisk ringeanlæg, ville påbudet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver bortfalde.

Menighedsrådet klagede senere over påbudet, men det var som udgangspunkt ikke rettidigt.

Arbejds miljøklagenævnet traf afgørelse om at ville behandle menighedsrådets klage over Arbejdstilsynets afgørelse.

Nævnet fandt, at klagen som udgangspunkt var modtaget for sent, men at Arbejdstilsynet i forbindelse med menighedsrådets tilbagemelding burde have rettet henvendelse og gjort opmærksom på, at der var tale om et rådgivningspåbud, og at påbudet om at nedsætte støjbelastningen i forbindelse med ringning og kimning kun kunne løses under medvirken af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Arbejdstilsynet burde således have undersøgt om menighedsrådet ønskede at klage over påbudet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Nævnet fandt derfor efter omstændighederne, at der var klaget rettidigt (j. nr. 5900076-08).

Sag nr. 5

Ophævelse - manglende hjemmel til at afgive påbud om brug af autoriseret rådgiver

Arbejdstilsynet gav påbud om, at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at nedsætte støjbelastningen i forbindelse med ringning og kimning.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at der var hjemmel til afgive påbud om at virksomheden skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver og lagde vægt på, at Arbejdstilsynet med sin formulering i afgørelsen alene har afgivet påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Da Arbejdstilsynet ikke har truffet afgørelse om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3 (§§ 8-36) i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, er der ikke hjemmel til afgive påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver (j. nr. 5900077-08).

Sag nr. 6

Ophævelse – manglende hjemmel til afgive påbud om brug af autoriseret rådgiver

Efter et tilsynsbesøg traf Arbejdstilsynet følgende afgørelse:

”Påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Det betyder, at virksomheden skal gøre følgende:

- Brug autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at nedbringe de fysiske belastninger ved håndtering af tunge kabeltromler og tavler (se bilag 2). Påbudet skal være efterkommet senest den 1. april 2008.”

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt ikke, at der var hjemmel til at afgive ovennævnte påbud.

Arbejdsmiljøklagenævnet havde ved afgørelsen lagt vægt på, at Arbejdstilsynet med sin formulering i afgørelsen alene havde afgivet påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Da Arbejdstilsynet ikke havde truffet afgørelse om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3 (§§ 8-36) i bekendtgørelsen om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere, var der ikke hjemmel til at afgive påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver (j.nr. 5900017-08).

Sag nr. 7

Tilbagekaldelse af en række dispensationer om fravigelse af krav, ved arbejde med epoxy-produkter – Ændring af leverandørbrugsanvisninger

Virksomheden, som er leverandør af en række produkter med et lavt indehold isocyanat, fik i perioden 1979 – 1999 en række dispensationer fra reglerne vedr. uddannelseskraft, krav om særskilt omklædningsrum, om baderum og om særlig advarselsskiltning ved brug af produkterne. Arbejdstilsynet tilbagekaldte leverandørvirksomhedens dispensationer om fravigelse af kravene om ovennævnte krav vedrørende produktet/produkterne.

Virksomhedens leverandørbrugsanvisninger m.h.t. oplysninger om disse dispensationer, skulle tilrettes, så det ikke længere fremgår, at der er dispensation fra de her omhandlede krav.

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte tilbagekaldelsen, idet ny viden om farligheden af lavt indhold af isocyanater, viste at selv lave udsættelser for epoxy og isocyanat kan give hudallergi og risiko for udvikling af astma.

Arbejds miljøklagenævnet fandt på den baggrund at dispensationerne skal tilbagekaldes, idet en tilbagekaldelse er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens bestemmelse om, at loven skal tilstræbe at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet (j.nr. 5900192-06).

Sag nr. 8

Afslag på dispensation fra krav om brug af ubrandbart materiale i elevatorskakt

Et konsulentfirma søgte på vegne af en kommune Arbejdstilsynet om dispensation fra kravet om brug af ubrandbart materiale i en elevatorskakt.

Der er tale om et nyopført fritstående elevatorårn i tilknytning til en bygning. Skakten er opbygget af en bærende stålkonstruktion og med en indvendig beklædning af træ. Konsulentfirmaet anførte, at der ikke er noget i skakten, der kan antænde, at skakten er placeret i det fri og at træbeklædningen i tilfælde af brand ikke vil have nogen indflydelse på stålkonstruktionens bæreevne.

Arbejdstilsynet meddelte afslag på ansøgningen om dispensation.

Arbejds miljøklagenævnet var enig i Arbejdstilsynets afslag på dispensation, da der ikke i forbindelse med indretning og anvendelse af elevatoren er truffet særlige foranstaltninger, som mindsker risikoen ved brug af brandbart materiale. Nævnet fandt det derfor hverken rimeligt eller forsvarligt at dispensere fra kravet om brug af ubrandbare materialer i en elevatorskakt.

Nævnet lagde vægt på, at brug af brandbart materiale i en elevatorskakt øger brandrisikoen og dermed risikoen for skade på de personer, der bruger elevatoren. Desuden lagde nævnet vægt på Arbejdstilsynets vurdering af, at der i en elevatorskakt kan forefindes olie fra de mekaniske dele og over tid samle sig store mængder støv, som kan antændes af fx en gnist fra statisk elektricitet

eller friktionsvarme fra elevatoren. Det vil i en sådan situation kunne forværre ulykkens omfang, hvis der er brugt brandbart materiale i elevatorskakten (j.nr. 5900137-07).

Sag nr. 9

Ikke opsættende virkning ved klage over et strakspåbud - Lov om røgfri miljøer

Arbejdstilsynet havde givet et påbud om, at virksomheden skulle sikre, at der ikke blev røget indendørs på arbejdspladsen ud over i arbejdslokaliteter, der alene tjente som arbejdsplads for en person ad gangen, rygerum eller rygekabiner, såfremt arbejdsgiveren havde givet tilladelse til rygning i disse rum.

Arbejdstilsynets påbud skulle efterkommes straks.

Virksomhedens indehaver klagede over Arbejdstilsynets påbud og fandt det i strid med loven. Virksomheden fandt det derfor urimeligt, at virksomheden skulle efterkomme Arbejdstilsynets påbud mens klagen blev behandlet af Arbejds miljøklagenævnet.

Arbejds miljøklagenævnet fandt, at klagen ikke kunne tillægges opsættende virkning, idet der i arbejdsmiljøloven ikke er hjemmel til at tillægge en klage over et strakspåbud opsættende virkning. Virksomheden var derfor forpligtet til at efterkomme Arbejdstilsynets påbud mens klagen behandles af Arbejds miljøklagenævnet (j.nr. 5900072-08).

Sag nr. 10

Dispensation fra krav om et månedligt eftersyn af en trappelift

En borger fik installeret en trappelift til eget brug og søgte om dispensation fra Arbejdstilsynets krav om antallet af årlige eftersyn, således at der kun skulle foretages ét årligt eftersyn.

Arbejdstilsynet havde meddelt, at det oprindelige krav om et månedligt eftersyn allerede var nedsat til et eftersyn i kvartalet, og at der i den eksisterende lovgivning ikke var mulighed for at give den ønskede dispensation.

Trappeliften blev brugt ca. 5 gange om måneden. Der skulle bruges nøgle for at kunne benytte liften, der var installeret i et enfamilieshus uden adgang for offentligheden. Kun parret, der beboede huset var i besiddelse af en nøgle.

Arbejds miljøklagenævnet fandt med henvisning til Arbejdstilsynets egen praksis, at antallet af eftersyn kunne nedsættes til et eftersyn hvert halve år, hvis leverandøren af trappeliften kunne garantere, at liften kunne benyttes på en sikkerhedsmæssig fuld forsvarlig måde, selv om antallet af eftersyn blev nedsat.

Arbejds miljøklagenævnet lagde vægt på, at trappeliften er opstillet indendørs i et privat hjem, og der således ikke er offentlig adgang til liften (j.nr. 5900199-07).

Sag nr. 11

Sikring mod påvirkning af formaldehyddampe

Under et tilpasset tilsyn konstaterede Arbejdstilsynet, at en speciallæge udtog vævsprøver og nedlagde disse i forfyldte glas med et indhold af en formaldehydopløsning. Der var ikke etableret et lukket anlæg eller procesudsugning i lokalet, hvor prøverne blev foretaget og præpareret.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at virksomheden skulle påbydes at sikre, at arbejdet med formaldehyd kun foregik i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af formaldehyddampe, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets afgørelse, idet kræftbekendtgørelsens § 17, jfr. bilag 1 finder anvendelse. Det fremgår heraf, at laboratoriarbejde, hvor der indgår arbejdsprocesser med formaldehyd med et procentindhold på 1 eller derover, kun må foregå i lukkede anlæg eller på anden måde, der hindrer frigørelse af stoffet, således at enhver påvirkning herfra udelukkes.

Nævnet har lagt vægt på, at der ved nedlægning af vævsprøver i glas er tale om en arbejdsproces, som i bekendtgørelsens bilag betegnes laboratorieanvendelse. Det er nævnets vurdering, at arbejdet med præparering af vævsprøver er laboratorie-anvendelse, uanset at arbejdet ikke foregår i et laboratorium, og at der må lægges vægt på arbejdsprocessen, og ikke på i hvilken lokalitet arbejdet udføres (j.nr. 5900046-08).

Sag nr. 12

Sikre sig mod, at ansatte udsættes for sundhedsskadelig udstødning fra kørsel med gastruck

Ved tilsynsbesøg i en butiksvirksomhed fik Arbejdstilsynet oplyst, at der køres med gastruck indendørs i virksomhedens butiksområde.

Gastrucken anvendes blandt andet, når der transporteres sæsonvarer. Det foregår to gange årligt, hvor der flyttes ca. 2 gange 20 paller med sæsonvarer. Der køres med gastruck ca. 1 gang om ugen af en halv times varighed, heraf køres der 10 minutter indendørs i afdelingen for pladereoler.

Området, hvor der køres med gastruck, er placeret 6-8 meter fra en port til butiksområdet. Porten, står åben under kørsel med gastruck indendørs, men der er ikke mekanisk rumventilation i butiksområdet.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden skal sikre, at de ansatte ikke udsættes for unødigt påvirkning fra udstødningsgas fra den anvendte gastruck.

Nævnet lagde herved vægt på, at der blev kørt med gastruck i butikken ca. 6 – 8 meter fra den åbne port, at der ikke var rumventilation i butikken, og at kørslen med gastruck er et fast og tilbagevendende led i udførelsen af arbejdet.

Nævnet fandt ikke at den åbenstående port, hverken er egnet eller tilstrækkelig til at sikre at de ansatte og andre personer ikke udsættes for de sundhedsskadelige udstødningsgasser, idet dels åbenstående porte i praksis kan give anledning til kulde og træk, dels at kørslen indendørs har et så væsentligt omfang, at det er rimeligt at nedbringe påvirkningen fra udstødningsgasserne ved f.eks. mekanisk ventilation (j.nr. 5900123-08).

Sag nr. 13

Undersøgelse af psykisk arbejdsmiljø ved brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdstilsynet påbød en restaurationsvirksomhed at foretage en undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø ved brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret, at der er konkret mistanke om, at det psykiske arbejdsmiljø ikke opfylder kravene om på kort og langt sigt at være sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og at der var grundlag for et påbud om at foretage en undersøgelse ved brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt at Arbejdstilsynet har beskrevet en hektisk og uforudsigelig arbejdssituation og lagde vægt på, at virksomheden betjener sig af ansatte, som beskrives som urutinerede og uerfarne inden for faget, at de ansatte oplever ordrer ændret 5 gange på en vagt, og at de ansatte oplever uforudsigelighed og frustration, som besværliggør planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet (j.nr. 5900179-07 + 5900180-07).

Sag nr. 14

Afgørelse om psykisk arbejdsmiljø på plejehjem. Politiske og økonomiske rammer fritager ikke for ansvar

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at der var grundlag for Arbejdstilsynets afgørelse om, at arbejdet med beboere i et plejehjem skulle planlægges, tilrettelægges og udføres, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt på kort og på langt sigt. Stor arbejdsmængde og tidspres skulle forebygges tilstrækkeligt.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde vægt på, at arbejdsforholdene ved plejehjemmet gav indtryk af et forjaget arbejdstempo, hvor de ansatte havde vanskeligt ved at nå arbejdsopgaverne, at arbejdet var følelsesmæssigt belastende og at der var forhold, der tydede på manglende uddannelse til at udføre de opgaver, som arbejdet bestod af (j.nr. 5900064-08).

Tidligere Nyhedsbreve kan findes på siden "Publikationer" under "Nyhedsbreve, statistik m.v. om AMA og AMK", "Nyhedsbreve fra AMK" med start på klagenævnets hjemmeside www.ama.dk.

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejds miljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.
